

Infokrantje

DIFAM

Patrick Van Speybroeck en Arthur Desimpelaere

Verschijnt driemaandelijks, 11de jaargang, nr. 34, november 2019

V.U.: Van Speybroeck Patrick, Lange Akkerstraat 5e, 9800 Meigem

Registratienr.: P708873

Kantoor van uitgifte: Evergem

BESTE DIFAM VRIENDEN

Als jullie dit info krantje lezen ben ik terug in Guatemala. Ik vertrok op 15 november en kom terug op 16 december. Er zijn vele projecten gerealiseerd dit jaar en graag geef ik jullie een kort overzicht hiervan:

77 studiebeurzen voor studenten lager, middelbaar en hoger onderwijs	5.906 Euro
Bouw van een sportzaal voor de middelbare school van Subchal (306 Leerlingen)	10.625 Euro
Steun bij aankoop medicatie voor hulpbehoevenden	696 Euro
60 waterfilters voor Vrouwengroep San Miguel Ixt.	1800 Euro
Draad voor kippenren voor 58 boerenfamilies	3444 Euro
44 Wasbakken voor vrouwengroep in La Estancia	2750 Euro
237 Hout besparende - Leuvense Stoofjes voor zes vrouwengroepen.	22.219 Euro
Steun voor kleine herstellingen bevloeiing van Kiackol voor 39 boeren	796 Euro
Werkingskosten project Voedselzekerheid en Voedselonafhankelijkheid	21.250 Euro
TOTAAL gerealiseerd	69.486 Euro

Verder in dit boekje ging Chris De Coene op projectbezoek naar Guatemala en kunnen jullie terug Arthur zijn avonturen verder lezen. Spijtig genoeg is Arthur ondertussen teruggekeerd naar België. Hij ging terug studeren. De mensen van DIFAM en ook ikzelf zullen hem en zijn enthousiaste inbreng missen. Wij zijn hem hiervoor enorm dankbaar.

Jana en Hanna waren bij DIFAM op stage en schreven over hun prachtige avontuur.

Ook wil ik iederéén, bij het begin van deze decembermaand, nu reeds van harte een mooie Kersttijd toewensen. Vrede en vriendschap voor iederéén en wij hopen verder op jullie steun te mogen blijven rekenen, ik kan jullie garanderen dat DIFAM mooi werk levert en in het leven van velen in San Miguel een ommekeer heeft betekend.

De Vriendengroep van Zwijnaarde organiseert net als vorig jaar een **Alternatieve Kerstmarkt op 7 december van 11 tot 20 uur**. Wie een kijkje wil gaan nemen is er van harte welkom. De opbrengst gaat terug voor 50 % naar DIFAM. Een welgemeende dank aan de organisatoren.

Volgend jaar ben ik reeds 30 jaar werkzaam in Guatemala. Mijn verhaal kunnen jullie blijven lezen in de volgende DIFAM infokrantjes.

Mijn beste groeten en tot later

Patrick

TALITHA KOUM

Iedereen weet dat DIFAM enorm veel te danken heeft aan Talitha Koum. Deze organisatie, gesticht door wijlen Denise Delens, heeft voor ruim 50 % gezorgd voor het ontstaan, de groei en de onafhankelijkheid van DIFAM. Ons spaarfonds voor de micro kredieten hebben we aan Talitha Koum te danken. Vele families kregen in de tijd bevoeiingen, wasbakken, daarna waterfilters en nu deden we een aanvraag voor drinkwater voor 37 families in Chininguitz, het dorp van Don Pablo. Ondanks haar leeftijd was Chris terug op bezoek in Guatemala, in augustus dit jaar. Onvermoeibaar trok ze terug van project naar project om vrouwen, mannen en kinderen aan te moedigen. Haar hart ligt letterlijk in Guatemala. Bedankt Chris voor alles wat je voor ons betekent. Hopelijk blijft je kracht en enthousiasme ons nog jaren bemoedigen. Doe zo verder.

ARTHUR

De hel van San Miguel

HELLEHONDEN

Twee opties heb ik om te lopen. 's Ochtends om zes uur met de opgaande zon, voordat het werk begint of na zeven uur 's avonds, na het ondergaan van de zon. Op elk ander moment is het veel te warm! De laatste tijd verkoos ik de tweede optie, om de eenvoudige reden dat ik het, net na de kerstvakantie, te vroeg vond om op te staan om zes uur 's ochtends. Het probleem met een avonddrun is echter de talrijke aanwezigheid van straathonden. Eens de zon weg is, bezitten ze de straten. Naar elke voetganger wordt geblaft, de honden verdedigen als drugshandelaars hun terrein. Van lopers worden ze helemaal gek.

Soms van meer dan honderd meter komen de viervoeters, de beste vrienden van de mens, blaffend aangehold. Eens ze dicht genoeg zijn worden je kuiten geviseerd. Verder lopen is geen optie. Je omdraaien en verdedigen is alles wat je kunt doen. Meestal is het genoeg in de lucht, vlak voor hun snuit, te meppen, terwijl je het geluid TSJ TSJ maakt. Na ongeveer een halve minuut realiseert de hond dan dat jij de baas bent. Met twee honden werkt dit ook nog. Wanneer je een van de beruchte Migueleense gangs, meer dan tien samengetroefte honden, ziet rest je maar één mogelijkheid: een andere straat inslaan.

Omdat de beesten 's nachts de straten domineren, besloot ik terug in de ochtend te lopen. Dan is hun energie op, de meesten slapen. Al betekent dat niet dat de straten veilig zijn.

De zomer begint, de zon komt vroeger op. De honden die wakker blijven worden met de dag agressiever. Vanochtend vielen vijf viervoeters me aan, een normale dag dus. Soms is het meer, soms minder.

Sommige honden vluchten bang weg wanneer ze je zien. Dit zijn de uitgehongerde mormels, vel over been. Sommige dieren laten graag van zich horen maar blaffende honden bijten niet. Dit zijn wat sterkere beesten, al weten ze dat een gevecht ze geen goed zal doen. Sommige schepsels zien eruit alsof ze hun niets van je aantrekken, tot het moment dat je ze passeert. In één keer springen ze met open bek en ontblote tanden naar je heen toe. Sommigen zijn werkelijke bruten. Van ver hoor je ze aankomen. Deze killers zijn stevig gebouwd, goed gevoed en sterk, het zijn de bazen van het dorp. Zij zijn niet bang van een TSJ TSJ of een zwaai met je hand. Zij bijten je aan flarden.

Het waren deze killers die me vanochtend niet af konden. Ze liepen in de velden, nog honderden meters ver toen ik ze al aan hoorde komen. Blaffend kwamen ze dichterbij, tot ze vlak voor me verschenen. Met drie waren ze, groot en gevaarlijk. Schuimende bekken en scherpe tanden zochten me. Het was de eerste keer dat deze killers me viseerden, het was de eerste keer dat ik zo bang was voor een beest.

Al vierenhalf maand zie ik rond me heen iedereen schoppen en slaan op de zielige beesten. Ik heb dat geen enkele keer gedaan, en wou het ook nooit doen. Het blijven levende wezens, ze hebben rechten net als ons. Een schop is constructief op geen enkele manier. Maar dit waren geen zielige beesten. Ik moest achteruit. De muur waarlangs ik me bevond hielp me niet omsingeld te worden. Ze sprongen naar me toe, hadden geen schrik. Het waren zij of ik. Dat was het moment waarop ik besloot al mijn principes even de vuilbak in te smijten. Met nog enkele centimeters muur die me restte, zette ik me schrap. Op het moment dat één van de drie happend naar me sprong, zwierde ik mijn been recht tegen zijn kin. Al gebruikte ik niet al mijn kracht, gevoeld had hij het. Hij verdween terug in de velden en zijn kompanen volgden hem.

Een auto passeerde op dat moment tussen mij en de honden door, alsof om te bevestigen dat dit gevecht over was.

Met kloppend hart zette ik mijn loop voort.

Ondertussen ken ik de plaatsen al die ik beter vermijd. Het stadion waar we met de equipe DIFAM soms voetballen is één straat, driehonderd meter, van het kantoor verwijderd; al stap ik liever twee keer zo ver om blaffers te vermijden. Vijf stuks maken de doorgang onveilig, ze beschermen de huizen van hun bazen. Is geen enkele van die bazen aanwezig, dan ben je gek om ze te passeren.

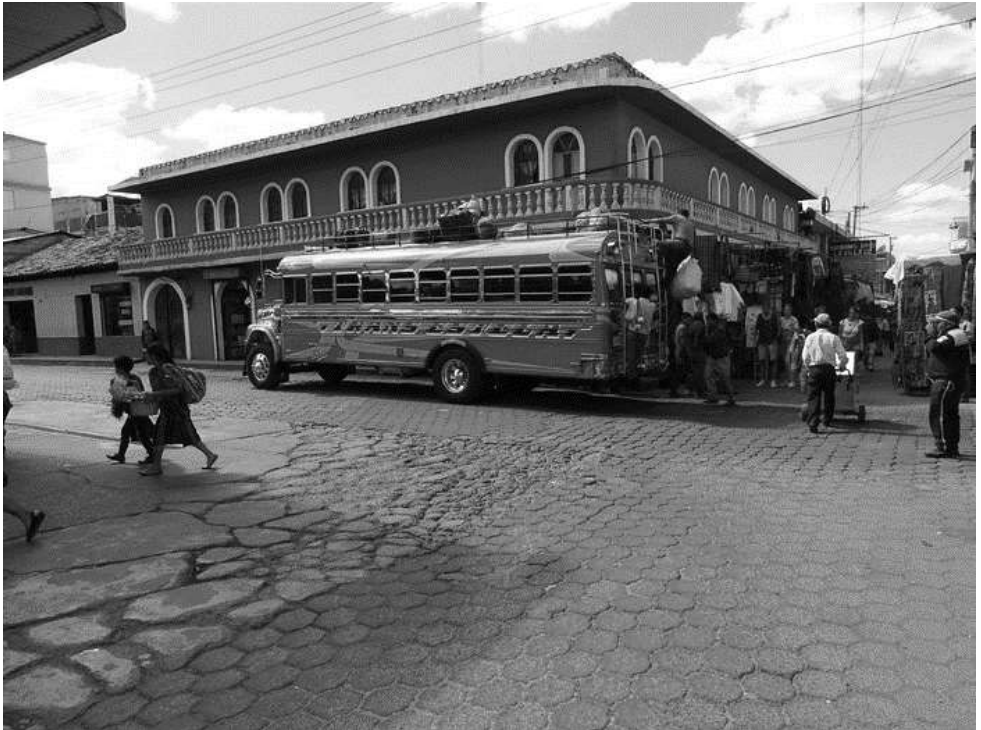
SLAPELOZE NACHTEN

Als je gevoelig voor lawaai bent en naar Guatemala op reis wilt gaan, neem dan oordopjes mee! De honden hier blaffen van het minste dat ze zien of horen, zetten zo andere honden aan. Concerten, gegeven door soms vijftig verschillende beesten, mag je uren aan een stuk aanhoren. Wanneer een gevecht om terrein gaande is, word je sowieso wakker, met of zonder oordopjes.

De hanen die zowat elke familie heeft worden helemaal gek van dit kabaal. Hun ritme slaat nergens meer op. Om tien uur 's avonds beginnen ze met kraaien, heel de nacht door. Dit wil dus zeggen: inclusief de haan wiens woonplaats de tuin achter mijn kamertje is. Met veel plezier zal hij me elke nacht wekken.

Camionetas en Pick-ups

Dit verhaaltje heeft veel te lang op zich laten wachten. Het beschrijft de inwoners, de cultuur en het land. Niets is meer typisch aan Guatemala dan haar vervoer - zowel openbaar als privé. Het wordt nog eens geaccentueerd door de steile bergwegen en de vele scherpe bochten.

De Chicken bus

De chicken bus (zoals wij ze kennen) heeft in zowat elke provincie een andere naam. In San Miguel is dat camioneta. De chicken bus is kleurrijk, snel, goedkoop en gemakkelijk. Gemakkelijk, echter, geldt enkel als je rug- noch nekkachten hebt, kleiner dan een meter zestig bent, geen fuck geeft om persoonlijke ruimte en al zeker niet snel wagenziek wordt.

Al deze kleurrijke vierwielers waren ooit geel-zwarte Amerikaanse schoolbussen. Wanneer ze daar écht te oud worden, krijgen ze een tweede leven in Guatemala.

Hier worden ze verkocht en doorverkocht, in de meest fantasierijke patronen beschilderd en volgekleefd met stickers. In elke bus vind je minstens één sticker van een Amerikaans cartoonpersonage en minstens drie goddelijke boodschappen. Vaak hangt ook de voorruit vol. Zo vol dat de chauffeur nauwelijks de baan kan zien. Niet enkel de opmaak, maar ook het interieur van het voertuig wordt veranderd. Zitjes worden herplaatst, enkele rijen worden toegevoegd, om meer mensen mee te krijgen; wat ervoor zorgt dat er niet meer dan 15 cm overblijft voor de benen. Maar ach, wat doet dat ertoe, iedereen is hier toch zo klein. Behalve de toeristen zal niemand afzien.

Op een chicken bus vind je naast de passagiers steeds twee personen. De eerste is uiteraard de chauffeur, wiens enige taak het is de bus zo snel snel snel ... mogelijk van plaats a naar plaats b te krijgen. De tweede persoon is de ayudante, letterlijk vertaald als helper, die wat meer taken dan de chauffeur heeft. Hij is verantwoordelijk voor de ophaling van het geld, moet zoveel mogelijk personen op de bus krijgen, vaak uit de deur hangend en al voorbijrijdend de bestemming roepend naar onschuldige voetgangers. Ook is hij de persoon die alle bagage (aardappelzakken, kippen, valiezen, zetels, kasten...) zo snel mogelijk op en af het dak moet krijgen wanneer een persoon in of uit de bus stapt. Hij is steeds de dunne van het duo. Om een echt goed beeld te geven van het nationaal openbaar vervoer zal ik een busrit proberen schetsen.

Laten we zeggen dat je de bus van Xela naar San Marcos wilt nemen. Toegekomen op het Quetzalteeks busstation is de eerste gedachte die je hebt: "ik ga nooit op de juiste bus stappen". Het is gigantisch, honderden bussen en duizenden mensen zijn hier te vinden. Alsof dat nog niet chaotisch genoeg is, ligt het busstation half op, half naast de markt, waar verkopers gedurende de hele dag waar verpatsen. Rond je hoor je ayudantes aan een stuk door bestemmingen roepen: Pana Pana Pana! Guate Guate Guate! Huehue Huehue...! Binnen de vijftien seconden staat één van die helpers bij jou, om te vragen waar je naartoe reist. In het begin was ik hier erg sceptisch over en zei ik dat ik zelf mijn bus ging zoeken. Na wat rond te vragen weet ik hoe arrogant dat eigenlijk was. Alle camionetas zijn privé, er bestaan geen maatschappijen van meer dan een bus of vier. Als je door de ayudante van de bus

Xela - Huehuetenango wordt aangesproken, zeggende dat je naar San Marcos wilt, zet hij je af bij de eerstvolgende vertrekkende bus naar San Marcos. Dit komt doordat alle ayudantes een deal hebben. Ze helpen iedereen, met eender welke bestemming, aan de juiste bus. Zo helpt de ayudante van de bus Xela - Huehuetenango je omdat hij weet dat de verantwoordelijke van de bus Xela - San Marcos ook personen naar zijn bus zal brengen. Dit is een mooie deal, gebaseerd op wederzijds vertrouwen.

Anyway, nu zit je op de bus. Als je een grote valies bijhebt, ligt die nu op het dak, wat toch steeds eng is. Zeker in dit drukke busstation, met mensen voortdurend boven op de bus. Wanneer de chauffeur vindt dat het tijd is te vertrekken, doet hij dat. Dan wil hij zo snel mogelijk toekomen in San Marcos, dat kun je merken aan de rijstijl. De helper hangt uit de deur en slaagt er steeds in om op de weg de bus propvol te krijgen. Wanneer dat gebeurd is gaat hij rond om het geld op te halen. De twee uur durende rit Xela - San Marcos kost je tien Quetzal, of één euro twintig. Het is een rit die het duo waarschijnlijk dagelijks twee keer heen en twee keer terug doet. Wanneer de chauffeur onderweg een andere chicken bus tegenkomt, gaat hij er mee racen. Dit is niet om stoer te doen, het is het harde leven van de buschauffeurs. Ze doen het om te overleven, het recht van de sterkste. Want wanneer twee bussen dezelfde richting op rijden, stappen de passagiers uiteraard op de eerste van de twee. Die krijgt dan het extra geld.

De chicken bus heeft zijn naam te danken aan haar passagiers, die vaak levende kippen meenemen. Het landelijk record is een rit met 221 personen, waar ook een kip van de partij was.

Persoonlijke voertuigen

In de steden kom je auto's zoals bij ons tegen. Hoe verder weg van de stad je gaat, hoe meer pick-ups je tegen komt, totdat je in San Miguel bent. Hier rijden enkel pick-ups. De rijken rijden met een Toyota Hilux, die nog steeds geen airco, ingebouwde radio of elektrische raampjes heeft. Dat is enkel voor de allerrijksten. De 'middenklasse', wat dan boeren met wat meer mogelijkheden zouden zijn, rijden met oude, afgedankte Toyota's, geen van deze wagens zou ooit door de keuring geraken.

Men blijft wachten om met kapotte onderdelen naar de garagist te gaan. Het is duur, aangezien bijna geen enkele auto verzekerd is, aangezien het merendeel zonder papieren is aangekocht. Rijden tot hij uit elkaar valt is vaak de mentaliteit.

Ook al rijd je met een brak van een wagen, je hebt tenminste een wagen. Dat blijft toch iets wat slechts een minderheid kan zeggen. Dit zorgt ervoor dat velen voetgangers op de weg in de laadbak laten springen, om achteraf enkele Quetzals te vragen. Waar meer mee gereden wordt zijn motors. Ook dezen vallen al dan niet uit elkaar. Tot vijf personen heb ik op één motor zien rijden.

Taxi

Er zijn twee soorten taxi's. Ten eerste de tuc-tuc. Dit is absoluut mijn favoriete voertuig ooit. De jongens van het dorp vinden het raar dat ik de tuc-tuc boven Ferrari's en Maserati's verkies. Mensen worden erin gestapeld en ze blijven rijden, al is het oeresteil bergop. De tuc-tucs zijn per stad/dorp genummerd en hebben in elke

regio een ander kleur. Net als de bus- en taxichauffeurs zijn de jongens die deze driewielers berijden erg creatief met stickers, quotes, en amper door te ziene voorruit.

Naast de tuc-tucs zijn er de taxi's die je van stad naar stad, dorp naar dorp brengen. Deze zijn de gekste chauffeurs. Als je in Tejutla een taxi naar San Miguel neemt, moet je eerst wachten op een achttal andere personen, om de auto mee te delen. Voor het milieu is dit zeker een goede zaak. Comfort en veiligheid hebben geen stem in deze discussie. Wanneer we vertrekken, rijdt de chauffeur de route die hij een tiental keer per dag doet zo snel als hij maar kan. Dit omdat hij enkel voor de afstand, en niet voor de tijd wordt betaald. Geen wonder dat zo veel Guatemalteken gelovig zijn, als ze vaak met taxi's zoals dezen moeten meerijden. Je bent toch altijd gelukkig wanneer je uit deze wagen kunt stappen. Grappig is dat alle taxi's erg lage auto's zijn, verre van pick-ups. Nochtans doen ze de meeste verkeersdrempels. Niet zelden schaaft hij zijn carrosserie eraan. De rit Tejutla - San Miguel kost je met een taxi vijftien Quetzal. Je bent bijna drie kwartier aan racetempo onderweg.

Camions

Dat zijn de laatste die ik ga bespreken, en ik ga het kort en bondig doen. Mijn vingers zijn moe.

Er zijn hier twee soorten camions. De eersten zijn de gigantische Amerikaanse trucks, die van zuid naar noord rijden. Iedereen weet wel hoe die eruitzien. De camions die het wagen de asfaltwegen te verlaten en tot de dorpjes te rijden zijn stuk voor stuk van Mercedes. Hier in Guatemala leven ze hun derde leven. Veertig jaar geleden werden deze modellen van Duitsland naar Brazilië overgescheept. Nu zijn ze hier beland. Ware antiekstukken zijn het. Ze vervoeren frisdrank, bier, water en chips. Alles wat je in de lokale winkeltjes kunt kopen dus. Met de chauffeurs die tot in de dorpjes rijden, reist steeds een gewapend persoon mee. Kwestie van veiligheid.

HET VERHAAL VAN JANA EN HANNA

Het verhaal van Jana en Hanna, Het verhaal van Jana en Hanna, 2 studenten verpleegkunde van Artevelde Hogeschool Gent, op stage in ons Ziekenhuisje “Moeder en Kind” en in het Gezondheidscentrum van San Miguel.

Een land waar wij weinig vanaf wisten tot enkele maanden geleden. Maar daar kwam snel verandering in. In het voorjaar zouden Hanna en ik drie maand in Guatemala vertoeven. We reisden eerst enkele weken doorheen het land om vervolgens onze stage, als derdejaars verpleegkundigen, te starten in San Miguel Ixtahuacan

Guatemala is een heel divers land. We krijgen nog steeds kippenvel als we terugdenken aan de open cultuur en de prachtige en kleurrijke natuur. We bezochten de toeristische trekpleisters, maar waren ook blij om aan te komen in San Miguel Ixthuan. Hier is het leven totaal anders. We waanden ons na enkele weken als echte Guatemalteken en leerden de lokale gewoonten en gebruiken van de

bevolking kennen. We pasten onze eetgewoonten aan, namen vlot het lokale transport en beleefden fantastische ervaringen met de bevolking.

We werkten in twee verschillende ziekenhuizen, het CAP, een gezondheidscentrum in San Miguel Ixt. zelf en Fraternidad, het Ziekenhuisje van DIFAM, “Madre e Hijo” dat 1,5u met de bus verderop lag. We voerden hier vooral bevallingen uit en mochten ook vele consultaties en enkele operaties meevolgen. De gezondheidszorg in Guatemala is helemaal niet te vergelijken met deze in België. Waar ze echter op praktisch en technisch vlak misschien nog wat achter staan zijn ze op vlak van openheid en gastvrijheid echter heel wat beter dan de Belgen. We missen dan ook nog elke dag de ontvangst, de mentaliteit, de gastvrijheid en het optimisme van de Guatemalteken.

Maar wat verbindt ons nu met Difam? Difam staat in verbinding met de Artevelde Hogeschool. Zij boden ons een prachtige accommodatie aan en zorgde voor de eerste communicatie met de ziekenhuizen. De compañeros (lokale team) van difam dragen we in ons hart. We gingen regelmatig op de koffie waar Aureliano, Gustavo en zijn kompanen ons uitleg gaven over de projecten. Samen met Arturo was het er heel erg gezellig vertoeven.

Enkele maanden voordien hebben we in België reeds een project opgestart. We verkochten marsepein en chocoladeblokjes aan democratische prijzen. In Guatemala zelf gingen we met Enma op

pad en bezochten we een van de aldea's. Het ingezamelde geld ging naar de aankoop van leuvense stoven, waarmee we 32 gezinnen mee geholpen hebben. We zijn langs geweest in de huisjes en hebben met onze eigen ogen

kunnen zien in welke mate deze stoven echt kunnen helpen.

Tot slot willen we nog eens iedereen bedanken die dit avontuur mee mogelijk heeft helpen maken. Artevelde hogeschool, Patrick, de compañeros van Difam, het personeel van de ziekenhuizen, Arturo en alle mensen die we tijdens onze reis en stage zijn tegengekomen... Een welgemeende merci!

Hanna en Jana

Mocht je geïnteresseerd zijn om ons hele avontuur te volgen dan kan ik dit op onze blog: guatemala.wordpress.com

STEUN DIFAM

Giften *ZONDER* fiscaal attest:

BE42 7474 1525 0054

van 'Projecten Guatemala Patrick Van Speybroeck'

Giften *MET* fiscaal attest (voor giften vanaf 40 euro): BE66 7380 3734 7143 (BIC KREDBEBB) van **vzw Kontinenten – Potterierei 72 – 8000 Brugge**

Veranderingen i.v.m. de stortingen ten voordele van DIFAM.

AUB STEEDS ENKEL met vermelding: "**DIFAM Guatemala + rijksregisternummer**"

SFEERBEELD UIT GUATEMALA

Bezoek met enkele Belgen aan een boomkwekerij bij de vrouwengroep van La Estancia.

Kijk ook eens naar onze Webpagina: www.difam.org

Difam heeft ook een facebook pagina: Difam.org